

Súd: Okresný súd Senica
Spisová značka: 6P/30/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2618201392
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Bellová
ECLI: ECLI:SK:OSSE:2018:2618201392.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Senica sudkyňou JUDr. Monikou Bellovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: A. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. I. D. D., štátny občan X., U. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. I., X. X, XXX XX W., štátny občan X., H. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. T. M., štátny občan X. a E. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. T. T. P., štátny občan X., všetky zastúpené opatrovníkom: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny X., deti rodičov: F. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom Š.H. XXX/X, XXX XX Š.-X., štátny občan X. a U. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom Obec Č., štátny občan X., o nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

Súd nariaďuje nad maloletou A. W., nar. XX.XX.XXXX, maloletým U. W., nar. XX.XX.XXXX, maloletou H. W., nar. XX.XX.XXXX ústavnú starostlivosť v T. T. A. W..

Súd nariaďuje nad maloletým E. W., nar. XX.XX.XXXX ústavnú starostlivosť v T. T. T. P..

Súd určuje matke a otcovi, a to každému povinnosť platiť výživné na maloletú A., maloletého U., maloletú H., na každého vo výške 30 % životného minima na nezaopatrené dieťa mesačne, ktoré sú rodičia povinní zasielať na účet T. T. A. W., vždy do 25.dňa toho ktorého mesiaca vopred.

Súd určuje matke a otcovi, a to každému povinnosť platiť výživné na maloletého E. vo výške 30 % životného minima na nezaopatrené dieťa mesačne, ktoré sú rodičia povinní zasielať na účet T. T. T. P., vždy do 25.dňa toho ktorého mesiaca vopred.

Súd zrušuje Uznesenia Okresného súdu Senica č.k. 3P 65/2017-5 zo dňa 13.12.2017, č.k. 10P 21/2018-5 zo dňa 25.04.2018, č.k. 6P 30/2018-14 zo dňa 21.06.2018, č.k. 6P 30/2018-48 zo dňa 27.08.2018.

Súd tým mení rozsudok Okresného súdu Senica č.k. 2P/73/2015-68 zo dňa 14.12.2015 v časti týkajúcej sa úpravy práv a povinností rodičov k maloletej A., maloletému U., maloletej H. a maloletému E..

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Uznesením č.k. 3P 65/2017-9 zo dňa 25.01.2018 súd začal konanie bez návrhu o nariadenie ústavnej starostlivosti nad mal. A., mal. U., mal. H. a mal. E..

2. Uznesením č.k. 3P 65/2017-5 zo dňa 13.12.2017 bola neodkladným opatrením maloletým deťom nariadená ústavná starostlivosť a deti boli umiestnené do T. M..

3. Uznesením č.k. 10P 21/2018-5 zo dňa 25.04.2018 bolo neodkladným opatrením mal.A. nariadené výchovné opatrenie, a to pobyt v T. I. D. D..

4. Uznesením č.k. 6P 30/2018-48 zo dňa 27.08.2018 bolo neodkladným opatrením mal. U. nariadené výchovné opatrenie, a to pobyt v T. I., X. X, XXX XX W..

5. Uznesením č.k. 6P 30/2018-14 zo dňa 21.06.2018 bolo neodkladným opatrením mal. E. nariadené výchovné opatrenie, a to pobyt v T. T. P..

6. Opatrovník doporučil nariadiť mal. deťom ústavnú starostlivosť.

7. Napriek šetreniu zo strany súdu ohľadom pobytu otca pri doručovaní súdnych písomností sa nepodarilo zistiť adresu, kde sa tento zdržiava. Súd preto v zmysle § 116 ods. 2 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej „CSP“) doručoval uznesenie o začatí konania a poučenie žalovanému prostredníctvom oznámenia vyveseného na úradnej tabuli a webovej stránke súdu, pričom po 15-tich dňoch od zverejnenia oznámenia ich súd považoval za doručené.

8. Matka sa na pojednávanie nedostavila, napriek tomu, že termín pojednávania zobrala na vedomie. Svoju neúčast' neospravedlnila, a preto súd konal a rozhodol v jej neprítomnosti.

9. Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky, správou Úradu práce, soc. vecí a rodiny v X., pripojeným spisom 3P 65/2017 ako i ostatným obsahom spisu a zistil tento stav vecí:

10. Maloleté deti pochádzajú z manželstva F. W. a U. W.. Z tohto manželstva pochádzajú ďalšie deti U. W., nar. XX.XX.XXXX, A. W., nar. XX.XX.XXXX a Š. W., nar. XX.XX.XXXX. Rozsudkom Okresného súdu Senica č.k. 2P 73/2015-68 zo dňa 14. 12.2015 bolo manželstvom rodičov rozvedené a maloleté deti boli zverené do osobnej starostlivosti matky. Uznesením Okresného súdu Senica č.k. 2P 60/2016-32 zo dňa 03.11.2016 boli mal. U. a A. umiestnení do T. T. M.. Uznesením sp.zn. 2P 60/2016 zo dňa 12.01.2017 súd nariadil nad mal. U. a A. ústavnú starostlivosť v H. I. Č.. Uznesením Okresného súdu Senica č.k. 3P 16/2017-53 zo dňa 15.06.2017 súd nariadil nad mal. deťmi A., U., H. a E. výchovné opatrenie - pobyt maloletých v zariadení na účel odbornej pomoci na 6 mesiacov. Rodičia s deťmi mali spoločnú domácnosť v rodinnom dome v Č.. Matka s deťmi sa z domácnosti odsťahovala dňa 01.01.2015 z dôvodu problémového spolunažívania s otcom detí. Tento v nadmernej miere požíval alkoholické nápoje, nepracoval, s deťmi jej nepomáhal. Matka s deťmi odišla bývať k svojim rodičom do rodinného domu, kde mali k dispozícii jednu miestnosť. Bytovú otázku riešila nákupom unimobunky vo dvore, kam sa presťahovala aj s deťmi. Unimobunka bola zariadená veľmi jednoducho. Úrad v rodine zaznamenal zanedbávanie starostlivosti o deti zo strany matky. Pracovníčky úradu s matkou situáciu riešili, matka navrhované opatrenia nikdy nerealizovala. Zamestnancov úradu zavádzala a naďalej si neplnila rodičovské povinnosti. Mal. deti nechávala často samé doma z dôvodu, že si našla mužskú známosť. Starostlivosť o domácnosť a deti zabezpečovala XX-ročná A., ktorá kvôli tomu zanedbávala školskú dochádzku. Matka situáciu nezvládala, uviedla, že je fyzicky a psychicky vyčerpaná. Po umiestnení mal. detí do O. X. S., sa matka presťahovala do podnájmu do rodinného domu, kde žila s priateľom a majiteľkou domu. Matka nemala vytvorené podmienky na starostlivosť o deti, majiteľka domu jej neumožnila, aby žili s matkou v podnájme. Finančná situácia matky jej neumožnila zabezpečiť iné bývanie. O deti neprejavovala prílišný záujem, jej kontakt s deťmi bol sporadický. Matka sa vyjadřila, že starostlivosť o deti nezvládne a ich umiestnenie v ústavnej starostlivosti by bolo pre ne najlepšie. Úrad sa snažil o spoluprácu s rodičmi pri zabezpečení starostlivosti o deti, ale neúspešne. Nakoľko po uplynutí doby nariadeného výchovného opatrenia by sa mal. deti mali vrátiť do osobnej starostlivosti matky, ktorá túto starostlivosť nezvláda, súd uznesením č.k. 3P 65/2017-5 zo dňa 13.12.2017 neodkladným opatrením nariadil mal. deťom ústavnú starostlivosť. V súlade s § 360 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku, súd začal konanie bez návrhu o nariadení ústavnej starostlivosti.

11. Matka vo svojej výpovedi uviedla, že súhlasí s nariadením ústavnej starostlivosti nad mal. deťmi. Má ešte ďalšie dve vyživovacie povinnosti k mal. U. a A., tí sa nachádzajú v H. Č.. Matka je zamestnaná v D. C. F. s priemerným mesačným zárobkom cca 500-650,-EUR. Výživné žiadala určiť len v minimálnej výške. Súčasne žiadala, aby deti boli umiestnené v jednom detskom domove, najlepšie v S., okrem mal. E., ten by mohol zostať v zariadení, v ktorom sa nachádza.

12. Zo správy Úradu práce, soc. vecí a rodiny X. mal súd preukázané, že matka v súčasnosti nedokáže zabezpečiť osobnú starostlivosť o mal. deti, nezvláda ich správanie a výchovu. Mal. A. mala problémy sa adaptovať v novom prostredí, prejavovala sa výbušným správaním a agresivitou. Po nariadení výchovného opatrenia sa jej správanie zlepšilo. Mal. U. sa nedokázal prispôbiť pravidlám detského domova. Nezvládal svoju sexualitu, navštevoval pedopsychiatrickú ambulanciu a užíval lieky. Vzhľadom k tomu bolo mal. U. nariadené výchovné opatrenie. Mal. H. navštevuje Š. N. Š. Q. M.. Spočiatku bola vulgárna, vzdorovitá, tvrdohlavá, výbušná a drzá, ničila školské pomôcky, nepísala si domáce úlohy. Časom sa jej správanie zlepšilo, pomohla aj skutočnosť, že jej staršia sestra A. bola premiestnená do iného zariadenia. V súčasnosti dokáže za pomoci psychológa a sociálneho pomocníka dobre fungovať. Mal. E. je odkázaný na pomoc druhých. Deti v zariadení ho vyčlenili spomedzi seba, neradi sa s ním hrajú, nakoľko bol pri hrách agresívny a konfliktný.

13. Podľa § 54 ods. 1 Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

14. Podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a
a/ dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,
b/ rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,
c/ uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo
d/ rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

15. Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

16. Podľa § 81 ods. 2 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

17. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

18. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov.

19. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona.

20. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

21. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

22. Podľa § 78 ods. 1,2,3 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

23. Z výsledkov vykonaného dokazovania a zisteného skutkového stavu veci vyvodil súd ten právny záver, že je v záujme maloletých detí, aby im bola nariadená ústavná starostlivosť. Matka nemá vytvorené dostatočné podmienky, aby maloletým poskytla vhodné prostredie pre ich ďalší vývoj a vývin. Tejto skutočnosti si je vedomá a súhlasila s nariadením ústavnej starostlivosti. Otec sa nachádza na neznámom mieste, o deti sa dlhodobo nezaujíma a na ich výživu neprispieva. Súd skúmal, či nie je možné deti zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti, a nakoľko nenašiel iné osoby, ktoré by túto starostlivosť deťom dokázali zabezpečiť, súd nariadil maloletým deťom ústavnú starostlivosť.

24. Plnenie vyživovacej povinnosti je spravidla dobrovoľné, jej úprava súdnym rozhodnutím býva následkom nezhôd v osobnej sfére účastníkov príslušných rodinnoprávných vzťahov. Zákon preto pojmovo vymedzuje kritériá ako určitý návod pre súd, kombináciou ktorých sa má určiť konkrétna výška výživného. Na strane oprávneného sú relevantné odôvodnené potreby. Odôvodnenosťou treba rozumieť určenie životných nákladov, ktorých úhradu je určitá osoba oprávnená požadovať v rámci plnenia vyživovacej povinnosti. Vo všeobecnosti možno za odôvodnené (opodstatnené) potreby z hľadiska plnenia vyživovacej povinnosti považovať náklady spojené s výživou, ošatením, bývaním, starostlivosťou o zdravie, ako aj náklady súvisiace so vzdelaním, výchovou, kultúrnym a športovým vyžitím a záujmami. Ide však o odôvodnené potreby oprávneného (dieťaťa), preto je nevyhnutná ich individualizácia z hľadiska jeho konkrétnych potrieb, ktoré budú závislé od zdravotného stavu oprávneného, od jeho veku, duševnej a telesnej vyspelosti, povolania a pod., budú to teda potreby pravidelné, nepravidelné a náhodilé. Ďalej sú odôvodnené potreby ohraničené schopnosťami, možnosťami, majetkovými pomermi povinného, ako aj vymedzením rozsahu výživného pri jednotlivých druhoch vyživovacej povinnosti. Rámec odôvodnených potrieb sa súčasne so zmenenými ekonomickými pomermi a nárastom spotreby rozširuje.

25. Vzhľadom na vyššie uvedené súd pri rozhodovaní o výživnom zohľadnil osobné a majetkové pomery tak na strane maloletých ako aj na strane ich rodičov. Nakoľko matka má spolu šesť vyživovacích povinností k mal. deťom a otec sa nachádza na neznámom mieste, súd určil obom rodičom výživné v minimálnom rozsahu na každé dieťa, ktoré sú povinní zasielať do 25.dňa toho ktorého mesiaca vopred, na účet zariadenia, v ktorom sa to ktoré dieťa nachádza.

26. Z dôvodu právnej istoty účastníkov súd súčasne zrušil neodkladné opatrenia nariadené uzneseniami Okresného súdu Senica č.k. 3P 65/2017-5 zo dňa 13.12.2017, č.k. 10P 21/2018-5 zo dňa 25.04.2018, č.k. 6P 30/2018-14 zo dňa 21.06.2018, č.k. 6P 30/2018-48 zo dňa 27.08.2018.

27. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku z toho dôvodu, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje, v troch vyhotoveniach (§ 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a/ neboli splnené procesné podmienky,
b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolaie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolaie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák.č.233/1995Z.z., ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.